

నియామక స్థానముననున్న యీశ్వరునియొక్క మహిమను నెప్పుడు చూచుచున్నాడో యప్పుడు బ్రాంతిరహితుడై దుఃఖస్వర్థలేనివాడగునని గ్రహింపవలయును.

మం॥ యదా పశ్యః పశ్యతే రుక్మవర్ణం
కర్తారమీశం పురుషం బ్రహ్మయోనిమ్ ।
తదా విద్వాన్ పుణ్యపాపే విధాయ
నిరంజనః పరమం సామ్యముపైతి ॥ 3 ॥

టీక॥ రుక్మవర్ణం = ప్రకాశించునట్టి వర్ణముగలవాడును; ఈశం = నియామకుడును; కర్తారం = సర్వకర్తయును; బ్రహ్మ = వేదములకు; యోని = కారణుడును అగు; పురుషం = శరీరమునందున్న అక్షరపురుషుని; యదా = ఎప్పుడు; పశ్యః = బ్రహ్మవలోకనమొనర్చు; విద్వాన్ = జ్ఞాని; పశ్యతే = చూచుచున్నాడో; తదా = అప్పుడు; పుణ్యపాపే = పుణ్య పాపములను; విధాయ = వదలి; నిరంజనః = దేనిని నంటనివాడై; పరమం = పరమాత్మతో; సామ్యం = సమమైన సచ్చిదానందస్వరూపమును; ఉపైతి = పొందుచున్నాడు.

తా॥ బ్రహ్మవలోకన మొనర్చుజ్ఞాని యెప్పుడు తన శరీరమునందున్న అక్షరపురుషుని జూచునో యప్పుడు బ్రహ్మమే తానగుచున్నాడు.

మం॥ ప్రాణో హ్యేష యః సర్వభూతైర్విభాతి
విజానన్ విద్వాన్ భవతి తే నాతివాదీ ।

ఆత్మక్రీడ ఆత్మరతిః క్రియావాన్

ఏష బ్రహ్మవిదాం వరిష్ఠః ॥ 4 ॥

టీక॥ యః = ఏ; ఏషః = ఈ; ప్రాణః = తురీయపథముననున్న ప్రాణ స్వరూపుడగు అక్షరపురుషుడు; సర్వభూతైః = సకలభూతములతోడను; విభాతి = ప్రకాశించుచున్నాడో; ఆత్మక్రీడః = ఆత్మయందు సోహంభావమున క్రీడించు వాడును; ఆత్మరతిః = ఆత్మయందే రమించువాడును; క్రియావాన్ = వట్టి మాటలనువిడిచి ఆచరించువాడును; విజానన్ = విశదముగా తెలిసినవాడును నైన; విద్వాన్ = విద్వాంసుడు; తేన = ఆ ప్రాణస్వరూపునందు క్రీడించుట మొదలగు క్రియలు కలిగియుండుట చేత; అతివాదీ = అతివాది; భవతి = అగుచున్నాడు; బ్రహ్మవిదాం = బ్రహ్మవేత్తలలో; వరిష్ఠః = శ్రేష్ఠుడగుచున్నాడు.

తా॥ సోహంభావమున గురుసూటిలో నున్నప్పడేర్పడిన శబల బ్రహ్మము నూక్ష్యమైన ప్రాణముతో గూడియుండును. అట్టి ప్రాణ స్వరూపుడగు శబల బ్రహ్మము పంచభూతస్థానములతో ప్రకాశించు చున్నది. యవడాత్మ క్రీడావంతుడై యాచరణలో నున్నాడో యవ్పండితు డతివాదియును. బ్రహ్మవేత్తలలో శ్రేష్ఠుడును నగుచున్నాడు.

మం॥ సత్యేన లభ్యస్తపసా హ్యేష ఆత్మా

సమ్యక్ జ్ఞానేన బ్రహ్మచర్యేణ నిత్యమ్ ।

అంతః శరీరే జ్యోతిర్మయో హి శుభ్రో

యం పశ్యంతి యతయః క్షీణదోషాః ॥ 5 ॥

టీక॥ క్షీణదోషాః = దోషములను నశింపజేసికొన్న; యతయః = యతులు;
యం = ఎవనిని; పశ్యంతి = అవలోకింతురో; సః = ఆ పరమాత్మ; శరీరే
= శరీరమునందు; అంతః = లోపలనున్న; జ్యోతిర్మయః = జ్ఞానస్వరూపి;
శుభ్రః = పరిశుద్ధుడు; ఏషః = ఈ; ఆత్మా = పరమాత్మ; తపసా = తపస్సు
చేతను; సమ్యక్ = లెస్సయైన; జ్ఞానేన = జ్ఞానముచేతను; బ్రహ్మచర్యేణ
= బ్రహ్మమునందు జరించుట చేతను; సత్యేన = సత్యము చేతను; లభ్యః
= లభ్యుడు.

మం॥ సత్యమేవ జయతే నాన్యతం

సత్యేన పంథా వితతో దేవయానః ।

యేనాక్రమంత్యషయో హ్యస్తకామా

యత్ర తత్ సత్యస్య పరమం నిధానమ్ ॥ 6 ॥

టీక॥ సత్యమేవ = సత్యమే; జయతే = జయించును; అన్యతం =
అసత్యము; న = జయించదు; సత్యేన = సత్యముచేత; దేవయానః పంథా
= దేవయానమార్గము; వితతః = విస్తారమగుచున్నది; యత్ర = ఎచ్చట;
సత్యస్య = సత్యమునకు; పరం = శ్రేష్ఠమైన; నిధానం = నిక్షేపమైయున్నదో;
తత్ = ఆస్థానమును; అస్తకామాః = బ్రహ్మనిష్ఠచే కామపరిపూర్తులగు;
ఋషయః = ఋషులు; ఆక్రమంతి = ఆక్రమించుకొనుచున్నారు.

మం॥ బృహచ్చ తద్దివ్యమచింత్యరూపం

సూక్ష్మాచ్చ తత్సాక్షాత్పరం విభాతి ।

దూరాత్సుదూరే తదిహన్తికే చ

పశ్యత్స్విహైవ నిహితం గుహయామ్ || 7 ||

టీక|| తత్ = ఆ బ్రహ్మము; బృహత్ చ = గొప్పది; దివ్యం = శ్రేష్ఠమైనది; ఆచింత్యరూపం = యోచించుటకు సాధ్యముగానిది; సూక్ష్మాత్ = సూక్ష్మము కంటె; సూక్ష్మతరం = మిగులసూక్ష్మముగా; విభాతి = ప్రకాశించుచున్నది; దూరాత్ = దూరమున; నుండు వస్తువునకంటె; సుదూరం = మిక్కిలి దూరముగా నున్నది; తత్ = ఆ బ్రహ్మము; ఇహ = ఇచ్చట; అంతికే = సమీపము నందు; పశ్యత్సు = చూడబడిన దగుచుండగా; ఇహైవ = ఇచ్చటనే; గుహయాం = పంచకోశరూప గుహయందు; నిహితం = ఉంచబడినది.

మం|| న చక్షుషా గృహ్యతే నాపి వాచా

నాన్యైర్దేవైస్తపసా కర్మణా వా ।

జ్ఞానప్రసాదేన విశుద్ధసత్త్వ

స్తతస్తు తం పశ్యతే నిష్కలం ధ్యాయమానః || 8||

టీక|| చక్షుషా = నేత్రముచే; న = గ్రహింపబడదు; వాచా అపి = మాటలచేతగూడ; న = తెలియబడదు; అన్యైః = ఇతరములైన; దేవైః = ఇంద్రియములచేతను; తపసా = తపస్సుచేతను; కర్మణా = కర్మమార్గము చేతను; న = లభ్యముగాదు; జ్ఞాన ప్రసాదేన = జ్ఞానముతో కూడిన ప్రసన్నవృత్తిచేత; నిష్కలం = విభాగములులేని సర్వ వ్యాపకమైన బ్రహ్మమున నేర్పడిన శుద్ధసాత్విక వృత్తిగలవాడై; తతః = పిమ్మట; తం = ఆ బ్రహ్మమును; పశ్యతే = చూచుచున్నాడు.

మం॥ ఏషోఽణురాత్మా చేతసా వేదితవ్యో
 యస్మిన్ ప్రాణః పంచధా సంవివేశః ।
 ప్రాణైశ్చిత్తం సర్వమోతం ప్రజానాం
 యస్మిన్ విశుద్ధే విభవత్యేష ఆత్మా ॥ 9 ॥

టీక॥ యస్మిన్ = ఉదానరూపుడగు కైవల్య స్థానముననున్న యెవని
 యందు; ప్రాణః = ప్రాణము; పంచధా = ఐదు విధములుగా; సంవివేశ
 = లెస్సగా ప్రవేశించుచున్నదో; ప్రాణైః = ప్రాణములచేత; ప్రజానాం =
 ప్రజలయొక్క; చిత్తం సర్వం = చిత్తమంతయు; యస్మిన్ = ఏ కైవల్య
 స్వరూపునందు; ఓతం = చేర్చబడియున్నదో; ఏషః ఆత్మా = ఈ ఆత్మ;
 యస్మిన్ = ఎవనియందు; విశుద్ధే = త్రిగుణములను వదలి పరిశుద్ధుడుగు
 చుండగా; విభవతి = ప్రకాశించుచున్నదో; ఏషః = ఈ; ఆత్మా = ఆత్మ;
 అణుః = అనుస్వరూపమైన; చేతసా = మనస్సుచేత; వేదితవ్యం =
 తెలిసికొనదగినది.

మం॥ యం యం లోకం మనసా సంవిభాతి ।
 విశుద్ధ సత్త్వః కామయతే యాంశ్చ కామాన్ ।
 తం తం లోకం జయతే తాంశ్చ కామాన్
 తస్మాదాత్మజ్ఞం హ్యర్చయే ద్భూతికామః ॥

టీక॥ విశుద్ధ సత్త్వః = బ్రహ్మవలోకమునచే పరిశుద్ధమైన సత్త్వగుణము
 కలిగినవాడు; యం యం లోకం = ఏయే లోకమును; మనసా = సంకల్పము

చేయు మనస్సుచే; సంవిభాతి = సంకల్పముచే ప్రకాశింపజేసికొనుచున్నాడో;
 యాం = ఏ; కామాన్ = కోరికలను; కామయతే = కోరుచున్నాడో; తం తం
 = ఆయా; లోకం = లోకమును; తాన్ = ఆ; కామాన్ = కోరికలను; జయతే
 = సంపూర్ణముగా పొంది జయించుచున్నాడు; తస్మాత్ = అందువలన;
 భూతికామః = ఐశ్వర్యమును కోరువాడు; ఆత్మజ్ఞం = బ్రహ్మవేత్తను;
 అర్చయేత్ = పూజింపవలయును.

...

తృతీయ ముండకః - ద్వితీయః ఖండః

మం॥ స వేదైతత్ పరమం బ్రహ్మ ధామ
యత్ర విశ్వం నిహితం భాతి శుభ్రమ్ ।
ఉపాసతే పురుషం యే హ్యకామాః
తే శుక్రమేత దతివర్తన్తి ధీరాః ॥ 1 ॥

టీక॥ యత్ర = ఎచ్చట; విశ్వం = స్థూలసూక్ష్మ కారణాత్మక ప్రపంచమును; నిహితం = ఉంచబడినదై; శుభ్రం = నిర్మలముగా; భాతి = ప్రకాశించు చున్నదో; ఏతత్ = ఈ; ధామ = కైవల్యస్థానమగు; పరమం = ఉత్కృష్ట మైన; బ్రహ్మ = బ్రహ్మమును; సః = ఆ బ్రహ్మవేత్తయైన; పురుషః = పురుషుడు; వేద = తెలిసికొనుచున్నాడు; యేధీరాః = ఏధీరులు; అకామాః = కామములేనివారై; పురుషం = పురుషస్వరూపుడగు బ్రహ్మమును; ఉపాసతే = ఉపాసించుచు; తే = వారు; ఏతత్ = ఈ; శుక్రం = రేత స్సంబంధమైన జననమరణాదులను; అతివర్తన్తి = అతిక్రమించుచున్నారు.

మ॥ కామాన్ యః కామయతే మన్యమానః
స కామభిర్జాయతే తత్ర తత్ర ।
పర్యాప్తకామస్య కృతాత్మనస్తు
ఇహైవ సర్వే ప్రవిలీయన్తి కామాః ॥ 2 ॥

టీక॥ యః = ఎవడు; కామాన్ = కోరికలను; మన్యమానః = తలంచుచున్నవాడై; కామయతే = కోరుచుండునో; సః = వాడు; తత్ర తత్ర = ఆ కోరికల ననుభవించుటకు తగిన అచ్చటచ్చటనే; కామభిః = కోరికలచేత; జాయతే = పుట్టుచున్నాడు; పర్యాప్త = తృప్తి నొందిన; కామస్య = కోరికలు గలవానికి; కృతాత్మనః = ఆచరణముచే ధన్యమైన ఆత్మగలుగుట వలన; ఇహ ఏవ = ఈ జన్మమునందే; కామాః = కోరికలన్నియు; ప్రవిలీయంతి = నశించుచున్నవి.

తా॥ ఎట్టికోరికలగోరుదుమో యట్టి జన్మము లెత్తుదుము. బ్రహ్మనిష్ఠ నాచరించుచు దృష్టినొందిన మహాత్ముని కోరికలన్నియు నిచ్చటనే లయమౌటచే ధన్యుడగును.

మం॥ నాయమాత్మా ప్రవచనేన లభ్యో

న మేధయా న బహునా శ్రుతేన ।

యమేవైష వృణుతే తేన లభ్యః

తస్యైష ఆత్మా వివృణుతే తనూం స్వామ్ ॥ 3 ॥

టీక॥ అయం = ఈ; ఆత్మా = ఆత్మ; ప్రవచనేన = గొప్పవియైన మాటలచేత; నలభ్యః = లభింపదు; మేధయా = బుద్ధిబలముచేతగాని; బహునా = మిక్కుటముగా; శ్రుతేన = వినుటచేతగాని; నలభ్యః = లభింపడు; ఏషః = ఈ పరమాత్మ; యం = ఏజీవుని; వృణుతే = వరించునో; తేన = ఆ జీవునిచేత; లభ్యః = లభింపబడును; తస్య = ఆతనికి; ఏషః = ఈ; ఆత్మా, స్వాంతనూం = తనస్వరూపమును; వివృణుతే = ప్రకటము చేయును.

ప్రవచనములచేతగాని బుద్ధిబలముచేగాని శ్రవణముచేగాని, యియాత్మ లభింపదు. ఎవని నాత్మవరించునో, యాతనికి బ్రహ్మము లభించును, మఱియు నాతని స్వరూప మాతనికి విశదముగా దెలియుచున్నది.

మం॥ నాయమాత్మా బలహీనేన లభ్యో

న చ ప్రమాదాత్ తపసో వాప్యలింగాత్ ।

ఏతై రుపాయైర్యతతే యస్తు విద్వాన్

తస్యైష ఆత్మా విశతే బ్రహ్మధామ ॥ 4 ॥

టీక॥ అయం = ఈ; ఆత్మా = ఆత్మ; బలహీనేన = బలహీనత చేత; నలభ్యః = పొందబడదు; ప్రమాదాత్ = గురుసూటియందు నిలువక ఏమఱుపాటు పడినవారివలన; న = పొందబడదు; అలింగాత్ = ఎఱుగ బడని; తపసః = తపస్సువలన; న = పొందబడదు; యః = ఏ; విద్వాన్+ తు = విద్వాంసుడైతే; ఏతైః = ఈ; ఉపాయైః = ఉపాయములచేత; యతతే = ప్రయత్నించుచున్నాడే; తస్య = ఆతని యొక్క; ఏషః = ఈ; ఆత్మా = ఆత్మ; బ్రహ్మధామ = బ్రహ్మము యొక్క స్థానమైన కైవల్యమును; విశతే = పొందుచున్నది.

తా॥ జ్ఞానబలముచేతను, గురుసూటిలో నేమఱుపాటు పడకుండుట చేతను, చక్కగా నెఱిగిన తపస్సుచేతను నున్నవానియొక్క యాత్మ కైవల్యము నొందుచున్నది. ఇతరులు కైవల్యము నొందలేరు.

మం॥ సంప్రాప్త్యైనం ఋషయో జ్ఞానతృప్తాః
 కృతాత్మానో వీతరాగాః ప్రశాంతాః ।
 తే సర్వగం సర్వతః ప్రాప్య ధీరా
 యుక్తాత్మానః సర్వమేవావిశన్తి ॥ 5 ॥

టీక॥ ఋషయః = ఋషులు; ఏనం = ఈ బ్రహ్మమును; సంప్రాప్య
 = లెస్సగాపోంది; జ్ఞానతృప్తాః = జ్ఞానముచేత తృప్తులై; కృతాత్మానః =
 తమ మనస్సును శుద్ధిచేసికొన్నవారై; వీతరాగాః = రాగరహితులై; ప్రశాంతాః
 = సంకల్పరాహిత్యముచే నేర్పడిన ప్రశాంతులై యుందురు; తే = ఆ; ధీరా
 = ధీరులు; సర్వగం = అంతట వ్యాపించిన; సర్వతః = అన్నివైపులనున్న
 దేవుని; ప్రాప్య = కైవల్యస్థానమునబొంది; యుక్త = బ్రహ్మమునందు
 ఏకాగ్రముగా నిలుచునట్టి; ఆత్మానః = మనస్సుగలవారై; సర్వం+ఏవ =
 సర్వమును గూడ; అవిశంతి = ప్రవేశించుచున్నారు; బ్రహ్మమే తామగుట
 వలనను, బ్రహ్మము సర్వవ్యాపిగనుకను సర్వమును ప్రవేశించు
 చున్నారని భావము.

మం॥ వేదాంత విజ్ఞాన సునిశ్చితార్థాః
 సన్యాస యోగాద్యతయః శుద్ధసత్త్వాః ।
 తే బ్రహ్మలోకేషు పరాంతకాలే
 పరామృతాః పరిముచ్యంతి సర్వే ॥ 6 ॥

టీక॥ యతయః = యతులు; సన్యాసయోగాత్ = సంకల్పపరిత్యాగము

వలన; శుద్ధసత్వాః = బ్రహ్మకారవృత్తియనబడు శుద్ధసత్వము గలవారును;
సునిశ్చిత = లెస్సగా నిశ్చయింపబడిన; వేదాంత విజ్ఞాన = ఉపనిషత్తు
లందు బోధింపబడిన విజ్ఞానమే; అర్థాః = ప్రయోజనముగా గలవారును
అగుచున్నారు; తే = వారు; బ్రహ్మలోకేషు = బ్రహ్మ నిష్ఠయందున్నవారై;
పరా = పరాప్రకృతియొక్క; అంతకాలే = నశించు సమయమునందు; సర్వే
= సమస్తమైన స్థూలసూక్ష్మ కారణ మహాకారణములన్నియు; పరా = పరా
ప్రకృతిచే లభించు; అమృతాత్ = అమృతమనబడు మోక్షమువలన;
ప్రముచ్యంతి = వదిలిపోవుచున్నవి.

మం॥ గతాః కలాః పంచదశ ప్రతిష్ఠా

దేవాశ్చ సర్వే ప్రతిదేవతాసు ।

కర్మాణి విజ్ఞానమయశ్చ ఆత్మా

పరేవ్యయే సర్వ ఏకీభవంతి ॥ 7 ॥

టీక॥ పంచదశ = పదియేను; కలాః = కళలు; గతాః = పోవుచున్నవి;
దేవాః = ఇంద్రియములు; ప్రతిదేవతాసు = ఆయా ఇంద్రియాధి
దేవతలందు; ప్రతిష్ఠా = నిలుచుచున్నవి; కర్మాణి = క్రియలు; విజ్ఞాన
మయ ఆత్మా = విజ్ఞానమయ కోశస్వరూపము; సర్వే = అన్నియు.
అవ్యయే = నాశనముకాని; పరే = పరాప్రకృతితో కూడుకొన్న శబల బ్రహ్మము
నందు; ఏకీభవంతి = చేరిపోవుచున్నవి; పదునాఱుకళలు :- 1. ప్రాణము,
2. శ్రద్ధ, 3. ఆకాశము, 4. వాయువు, 5. అగ్ని, 6. జలము, 7. పృథివి, 8.
ఇంద్రియము, 9. మనస్సు, 10. అన్నము, 11. వీర్యము, 12. తపస్సు,
13. మంత్రములు, 14. కర్మ, 15. లోకములు, 16. లోకనామములు, ఈ

పదునాణింటిలో లోకము లనబడు శరీరము యొక్క యాకారమట్లే యుండును.
తక్కిన పదునైదు కళలు బ్రహ్మనిష్ఠలో లయించుచుండునని అర్థము.

**మం॥ యథా నద్యః స్యందమానాః సముద్రే
అస్తం గచ్ఛంతి నామరూపే విహాయ ।
తథా విద్వాన్ నామరూపాద్విముక్తః
పరాత్పరం పురుషముపైతి దివ్యం ॥ 8 ॥**

టీక॥ యథా = ఏప్రకారముగా; స్యందమానాః = ప్రవహించుచున్న;
నద్యః = నదులును; సముద్రే = సముద్రమునందు; నామరూపే =
నామరూపములు; విహాయ = విడిచి; అస్తంగచ్ఛంతి = మునిగి
పోవుచున్నవో; తథా = ఆ ప్రకారముగానే; విద్వాన్ = బ్రహ్మవేత్త; నామ
రూపాత్ = నామరూపములనుండి; విముక్తః = విడువబడినవాడై; దివ్యం
= శ్రేష్ఠమైన; పరాత్ = పరాప్రకృతికంటె; పరం = వేఱైన; పురుషం =
బ్రహ్మమును; ఉపైతి = పొందుచున్నాడు.

**మం॥ స యోహ వై తత్ పరమం బ్రహ్మవేద
బ్రహ్మైవ భవతి నాస్యాబ్రహ్మవిత్ కులే భవతి ।
తరతి శోకం తరతి పాపానం
గుహగ్రంథిభ్యో విముక్తోమృతో భవతి ॥ 9 ॥**

టీక॥ యః = ఎవడు; పరమం = ఉత్కృష్టమైన; బ్రహ్మ = బ్రహ్మమును;
వేద హవై = తెలిసికొనుచున్నాడో; సః = అతడు; బ్రహ్మైవ = బ్రహ్మమే;
భవతి = అగుచున్నాడు; అస్య = ఇతనియొక్క; కులే = వంశమునందు;

అబ్రహ్మవిత్ = బ్రహ్మవేత్తకానివాడు; నభవతి = కలుగడు; అతడు శోకం = దుఃఖమును; పాప్మానం = పాపమును; తరతి = దాటుచున్నాడు, అతడు; గుహా = పంచకోశాత్మక గుహాయందున్న; గ్రంథిభ్యః = ముడుల నుండి; విముక్తః = విడువబడినవాడై; అమృతః = మరణధర్మములేని మోక్షస్వరూపుడుగా; భవతి = అగుచున్నాడు.

మం॥ తదేతద్బ్రహ్మభ్యుక్తం

క్రియావంత శ్రోత్రియా బ్రహ్మనిష్ఠాః

స్వయం జుహ్వతి ఏకర్షిం శ్రద్ధయంతః ।

తేషామేవైతాం బ్రహ్మవిద్యాం వదేత

శిరోవ్రతం విధివత్ యైస్తు చీర్ణమ్ ॥ 10 ॥

టీక॥ తత్ = ఆ; ఏతత్ = ఈ బ్రహ్మవిద్యనుగూర్చి; ఋచః = వేద మంత్రములు; అభ్యుక్తం = ఇట్లు లెస్సగాజెప్పుచున్నవి; క్రియావంతః = ఈ ఉపనిషత్తులో జెప్పినవిధమున ఆచరించువారును; శ్రోత్రియాః = వేదమును జదివినవారు; బ్రహ్మనిష్ఠాః = బ్రహ్మనిష్ఠ చేయువారును; శ్రద్ధయంతః = శ్రద్ధగలవారై; ఏక = కేవల; ఋషిం = జ్ఞానముయొక్క పారమును పొంది; స్వయం = స్వయముగానే ప్రయత్నములును, సాధనమును లేక తనంతటతానే; జుహ్వతే = అత్మ యజ్ఞమున విజ్ఞానమునే హోమమును జేయువారును, ఎవరో; తేషాం+ఏవ = అట్టివారికే; ఏతాం = ఈ; విద్యాం = బ్రహ్మవిద్యను; వదేత = ఉపదేశింపవలయును; యైః = ఎవరిచేత; విధివత్ = శాస్త్రములో చెప్పబడిన విధిప్రకారముగా; శిరోవ్రతం = బ్రహ్మగ్నిని

శరీరమున ధరించునట్టి శిరోవ్రతమును; చీర్ణం = ఆచరించుచున్నారో; తేషాం = వారికిని; వదేత = ఉపదేశింపవలయును.

తా॥ ఈ ధర్మములను ఆచరణలోనికిని, అనుభవమునకును శ్రద్ధగా దెచ్చుకొనెదరను నమ్మకముగలవారికి, మాత్రమే బ్రహ్మవిదనుపదేశించుట వలన నీ విద్య యభివృద్ధిని జెందును.

మం॥ తదేతత్ సత్యమృషి రంగిరాః

పురోవాచ నైతదచీర్ణవ్రతోధీతే ।

నమః పరమ ఋషిభ్యో

నమః పరమ ఋషిభ్యః ॥ 11 ॥

టీక॥ అంగిరాః = అంగిరుడనెడు; ఋషిః = జ్ఞానముయొక్క పారమును పొందినఋషి; పురా = పూర్వము; సత్యం = సత్యమైన; తత్ = ఆ; ఏతత్ = ఈ బ్రహ్మవిద్యను; ఉవాచ = శౌనకునకుజెప్పెను; ఏతత్ = ఈ బ్రహ్మవిద్యను బోధించు ఉపనిషత్తును; అచీర్ణవ్రతః = ఆచరణశీలుడు కానివాడు; న అధీయతే = అధ్యయనము చేయుటకు తగడు; పరమఋషిభ్యః = శ్రేష్ఠులగు ఋషులకు; నమః = నమస్కారము.

వ్యాఖ్యాత : బ్రహ్మశ్రీ జగద్గురు వేదాంతం లక్ష్మణార్యులు

స్వారాజ్యనంఘం, ప్రొద్దుటూరు

...ఓం తత్సత్...